

**Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԽՈՍՔԸ ՀՈՌՄԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ ՖՐԱՆՑԻՍԿՈՍ
ՊԱՊԻ ԱՅՅԻ ԱՌԻԹՈՎ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆՈՒՄ
ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ**

(Սուրբ Էջմիածին, 26 հունիսի, 2016 թ.)

Յանուն Հոր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

*«Եւ երբ Նա ցամաք ելաւ, տեսաւ բազում ժողովուրդ,
գլխաց նրանց եւ բռնեց նրանց Հիւանդներին...»
(Մատթ. ԺԴ. 14):*

*Ձերդ Սրբութիւն՝ սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս,
Մեծարգո Նախագահ Հայաստանի Հանրապետութեան,
Հոգեւոր եղբայրներ եւ բարեպաշտ ժողովուրդ,*

*Առ Աստուած փառաբանութեան օրեր են Սուրբ Էջմիածնում՝ Հոգեւոր
բերկրանքի եւ համատեղ աղոթքի առատութեամբ: Այսօր սուրբ Պատա-
րագի արարողութեան ենք համախմբել՝ աղոթակցութեամբ Հռոմի Սրբա-
զան Քահանայապետ, Մեր սիրեցյալ եղբայր Ֆրանցիսկոս Պապի:*

*Խորհրդանշական է, որ սուրբ եւ անմահ այս Պատարագին որպէս ըն-
թերցված հնչեց հացի բազմացման սուրբգրական պատմութիւնը: Ավե-
տարանիչը պատմում է, որ երբ Հիսուս առանձնացավ, ժողովրդի բազ-
մութիւնը, իմանալով այս մասին, գնաց Նրա հետեւից: Եվ երբ Տերը
տեսավ հավաքված բազմութեանը, գլխաց նրանց եւ բռնեց հիւանդներին:
Երեկոյան դեմ աշակերտները խնդրեցին Տիրոջից ժողովրդին ազատ ար-
ձակել, որպէսզի ուտելիք գտնեն: Քրիստոս նրանց պատվիրեց մարդ-
կանց կերակրել: Սակավ էր, սակայն, ուտելիքը, եւ Տերը օրհնեց այն, ու
հրաշքով առատացած հացը բավարար դարձավ, որպէսզի առաքյալները
կերակրեն հավաքված ողջ բազմութեանը:*

*Այս հրաշագործութիւնը աստվածային շնորհներով, տերունավանդ
ուսուցումներով քաղցյալ հոգիները հագեցնելու, նաեւ՝ գլխասրտութեամբ
կարիքավորներին օգնելու խորհուրդն ունի, որը դարձավ կարեւոր ծա-*

ռայություններից Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցու առաքելության: Տերը հորդորում է Իր հետեւորդներին հավատքը կենդանի դարձնել գործերով, աղոթքին ու պաշտամունքին զուգակցել ողորմություն ու գթասրտությունը, կարիքի եւ նեղությունների ամոքումը, որոնցով առաքյալի խոսքի համաձայն՝ գործակից ենք Աստծուն (Հմմտ. Ա. Կորնթ. Գ. 9): Այս տեսիլքով Եկեղեցու բազում մարգարեաշունչ հայրեր ու երանաշնորհ հայրապետներ, քաջ ու բարի հովիվներ, հավատքի անթիվ վկաներ ու բարեպաշտ հավատացյալներ դարեր շարունակ Քրիստոսի Եկեղեցու պատմության էջերը պատկերագրել են Աստծո խոսքի նվիրյալ քարոզությունը եւ ողորմածություն ու խնամատարություն մեծագործություններով, որպեսզի մարդիկ զորանան հավատքով եւ հավատքի գործերով վկայեն Աստծո ներկայությունը մարդկության կյանքում:

Այսօր առ Աստված հավատքը փորձության է ենթարկվում, եւ մարդկային հոգիները կարծրանում են ինչպես նեղությունների եւ դժվարությունների մեջ, այնպես եւ հարստության ու շքեղության, երբ անհաղորդ են հանապազօրյա հացին կարոտյալ, ցավի ու տառապանքի մեջ ապրող մարդկանց հոգսերին: Հավատքը փորձության է ենթարկվում ծայրահեղական եւ այլ գաղափարախոսություններով, այլատյացությունը, մոլուցքներով, գայթակղություններով, անձնակենտրոն շահերով: Ուժեղանում են աշխարհիկացման ընթացքները, խաթարվում են հոգեւոր-բարոյական ընկալումներն ու արժեքները, վտանգվում է ընտանիքի աստվածհաստատ կառույցը: Փորձել կառուցել աշխարհ առանց Աստծո, աղավաղել աստվածադիր օրենքն ու պատվիրանները, այս է ժամանակակից կյանքի չարիքի արմատը, որն առաջ է բերում տնտեսական, քաղաքական, սոցիալական, բնապահպանական ու տարաբնույթ խնդիրներ, որոնք օրեցօր խորանում են՝ սպառնալով մարդկության բնականոն կյանքին:

Այսուհանդերձ, աշխարհը չի դադարում լինել կենտրոնը աստվածային սիրո եւ խնամատարության: Տերը շարունակում է ձայնել. «Ես եմ կենաց հացը, ով դէպի Ինձ գայ, քաղց չի զգայ, եւ ով Ինձ հաւատայ, երբեք չի ծարաւի» (Յովհ. Զ. 35): Տիրոջ քաղցը վարդապետությունը ճաշակածը խոնարհվում է ընկածին բարձրացնելու, մարդկանց սրտերում հույսն ու հավատքը առատացնելու, հացի բազմացման հրաշքը կրկնելու՝ աջակցելով ու մխիթարելով կարիքավորներին, հիվանդներին ու վշտացյալներին: Տերունապատվեր այս ընթացքով, հոգեւոր եւ բարոյական արժեքները կենսագործելով է, որ բարին պիտի զորանա աշխարհում եւ հաղթահարվեն արդի մարտահրավերները: Բոլոր բարի գործերը արտա-

Տերը հորդորում է իր հետեւորդներին հավատքը կենդանի դարձնել գործերով, աղոթքին ու պաշտամունքին զուգակցել ողորմությունն ու գթասրտությունը, կարիքի եւ նեղությունների ամոքումը, որոնցով առաքյալի խոսքի համաձայն՝ գործակից ենք Աստծուն (հմմտ. Ա. Կորնթ. Գ. 9)
(Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց)

Խոնարհում եմ Տիրոջ ողորմութեան առաջ, որ կամեցաւ Հայաստանը լինել առաջին ազգը՝ 301 թուականին ընդունելով Զրիստոնէութիւնը որպէս իր կրօնը, այնպիսի ժամանակաշրջանում, երբ հռոմէական կայսրութեան մէջ դեռ բոլորքում էին հալածաքնները
(Հռոմի Սրբազան Բաժանապատէ Ն. Ս. Ֆրանցիսկոս Պապ)

Տիրոջ քաղցր վարդապետությունը ճաշակածը խոնարհվում է ընկածին բարձրացնելու, մարդկանց սրտերում հույսն ու հավատքը առատացնելու, հացի բազմացման հրաշքը կրկնելու՝ աջակցելով ու մխիթարելով կարիքավորներին, հիվանդներին ու վշտացյալներին (Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց)

Փորձել կառուցել աշխարհի առանց Աստծո, աղավաղել աստվածադիր օրենքն ու պատվիրանները, այս է ժամանակակից կյանքի չարիքի արմատը, որն առաջ է բերում տնտեսական, քաղաքական, սոցիալական, բնապահպանական ու տարաբնույթ խնդիրներ, որոնք օրեցօր խորանում են՝ սպառնալով մարդկության բնականոն կյանքին (Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց)

Հայտում են աստվածային խնամքը մարդկության ու աշխարհի հանդեպ՝
ըստ Տիրոջ խոսքի՝ «արքայութիւնը ներսում, ձեր մէջ է» (Ղուկ. ԺԷ. 21),
որի հաստատման համար Եկեղեցիներն իրենց սպասավորությունն են բե-
րում աշխարհում:

Միերեկինե՛ր, այս օրերին Մեր Հոգեւոր եղբոր՝ Յրանցիսկոս Պապի հետ միասնական այցերով ու աղոթքներով վերստին հաստատեցինք, որ Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցին մեկ է աշխարհում Քրիստոսի Ավետարանի տարածման, քարաչափործությունների հանդեպ խնամքի, համընդհանուր խնդիրներին դիմագրավելու, Աստծո ստեղծագործությունների փառքն ու պսակը հանդիսացող մարդու փրկության կենսական առաքելությանը։ Քրիստոսի Եկեղեցու առաքելության անբաժանելի մասն է ազգերի եւ ժողովուրդների միջեւ ամրապնդումը համերաշխության, եղբայրության ու գործակցության, որի վկայությունն է այսօր սրբազան այս Պատարագին մասնակցությունը Հայաստանում ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների՝ ասորիների, ռուսների, բելառուսների, հուլյների, վրացիների, հրեաների, եզդիների, քրդերի, գերմանացիների, լեհերի, ուկրաինացիների, ովքեր մեր ժողովրդի հետ եղբայրական համակցության մեջ իրենց նպաստն են բերում մեր երկրի զորացմանն ու հասարակական կյանքի առաջընթացին։

Շնորհաշատ այս օրը գոհունակություն է Մեզ համար վերստին հայտնել Մեր շնորհակալությունը Ֆրանցիսկոս Պապին եղբայրական իր այցի առիթով: Մենք եւ մեր ժողովուրդը միշտ պիտի աղոթենք Ձեզ համար, սիրեցյալ եղբայր, եւ ի սեր մարդկության բարօրության ու խաղաղ կյանքի եւ Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցու պայծառության Ձեր ջանքերի համար: Թող Տերը պահի Ձեզ կորովաշատ, օրհնի ու հաստատուն պահպանի մեր Եկեղեցիները սիրո միության եւ գործակցության մեջ եւ պարգևի եղբայրության վկայության նորանոր առիթներ: Ձեր ամենօրյա աղոթքներում հիշեք հայ ժողովրդին, հայոց երկիրն ու Հայ Եկեղեցին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը:

Աղոթական հոգով հայցում ենք Բարձրյալն Աստծո ամենախնամ Սուրբ Աջի պահպանությունն ու զորակցությունը պատերազմներից ու ահաբեկչություններից տուժածներին, սովի, աղքատության եւ փորձու-թյունների մեջ գտնվողներին: Հայցում ենք մեր Տիրոջ ամենառատ շնորհ-ները մեր կյանքին եւ համայն աշխարհին. ամեն:

